

§ 62	Maskun kunnan tietotilinpäätös 2023
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan Maskun kunnan tietotilinpäätöksen 2023.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Miira Raiskila, puh. 044 7388 216
Valmistelija/lisätiedot	Tiedonhallinnan asiantuntija Heidi Vuori, puh. 044 7388 209
Tiivistelmä	Tietotilinpäätöksen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva Maskun kunnan tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojan nykytilasta. Sen tavoitteena on lisätä avoimuutta ja luottamusta siihen, että Maskun kunnassa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita, tietoturva- ja tietosuojaperiaatteita ja käsitellään henkilö- ja muita tietoja niiden mukaisesti. Tietotilinpäätös kertoo henkilöstölle sekä sidosryhmille avoimesti tiedonhallinnan tärkeistä toiminnoista sekä tavoista huolehtia siitä. Tietotilinpäätös on luottamuksen rakentaja, johtamisen työkalu sekä sisäisen valvonnan apuväline.
Selostus	<p>Tiedon määrä kasvaa jatkuvasti ja sen hallitseminen on suuri haaste. Hyvin toteutetulla tiedonhallinnalla vaikutetaan kunnan tehokkuuteen ja kykyyn hoitaa luotettavasti palveluja ja muita tehtäviä. Tiedonhallinnan merkitys ja haasteet ovat läsnä kaikissa kunnan eri toiminnoissa ja hyvän tiedonhallinnan toteuttamiseen tarvitaan kaikkia kunnan toimijoita.</p> <p>Tietojen käsittelyä kunnan toiminnassa ohjaa laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (tiedonhallintalaki 906/2019), jolla varmistetaan viranomaisen tietoaineistojen laadukas hallinta ja tietoturvallinen käsittely julkisuusperiaatteen toteuttamiseksi, mahdollistetaan tietoaineistojen turvallinen ja tehokas hyödyntäminen sekä edistetään tietojärjestelmien yhteentoimivuutta. Muuta kuntaa velvoittavaa lainsäädäntöä ovat mm. EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GRPR), kansallinen tietosuojalaki, julkisuuslaki, arkistolaki, hallintolaki, digitaalisia palveluita ja sähköistä asiointia koskeva lainsäädäntö.</p> <p>Tiedonhallintaa kunnan eri toiminnoissa ohjaa lisäksi näitä toimintoja koskeva erityislainsäädäntö.</p> <p>EU:n yleinen tietosuoja-asetus velvoittaa rekisterinpitäjää osoittamaan, että tietosuoja huomioidaan lainsäädännön velvoittamalla tavalla organisaation toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa. Tietotilinpäätös on organisaatiolle yksi mahdollinen tapa osoittaa, että tietoja käsitellään organisaatiossa tietosuojan ja tietoturvan vaatimusten mukaisesti.</p>

Tietotilin päätöksen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva Maskun kunnan tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojan nykytilasta. Sen tavoitteena on lisätä avoimuutta ja luottamusta siihen, että Maskun kunnassa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita, tietoturva- ja tietosuojaperiaatteita ja käsitellään henkilö- ja muita tietoja niiden mukaisesti. Tietotilin päätös kertoo henkilöstölle sekä sidosryhmille avoimesti tiedonhallinnan tärkeydestä toiminnassa sekä tavoista huolehtia siitä. Tietotilin päätös on luottamuksen rakentaja, johtamisen työkalu sekä sisäisen valvonnan apuväline.

Tämä on Maskun kunnan ensimmäinen tietotilin päätös, ja jatkossa se tullaan laatimaan vuosittain. Tietotilin päätöksen koonnista vastaa kunnan tietosuojavastaava yhdessä tietoturva- ja tietosuojatiimin kanssa.

Liitteet

Maskun kunnan tietotilin päätös 2023

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Yllämainittuun päätöksen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle määräajan viimeisenä päivänä ennen klo 16. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Viranomainen, jolle muutoksenhaku tehdään:

Maskun toimielin/khall, kvallt tai lautakunnat

Keskuskaari 3

21250 Masku

sähköposti: maskunkunta@masku.fi

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

**Oikaisuvaatimus-
viranomainen** Keskuskaari 3, 21250 Masku
puh. +358 2 4388 200
maskunkunta@masku.fi

Pöytäkirja nähtävänä Maskun kunnanvirastossa ja julkisessa tietoverkossa 28.3.2024

Tiedoksianto

Asianosaiset: Työntekijät

Maskun kunnan tietotilinpäätös 2023

Kunnanhallitus xx.xx.xxxx

Sisällys

1 JOHDANTO	1
2 TIEDONHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN	2
2.1 Tiedonhallinnan organisointi ja henkilöstö	3
2.1.1 Tietohallinto	3
2.1.2 Tiedonhallinta	3
2.1.3 Tietosuoja	3
2.1.4 Tiedonhallinnan tehtävien muut vastuut	3
2.1.5 Yhteistyöryhmät	4
2.2 Tekniset ja organisatoriset toimenpiteet	4
2.2.1 Tekniset toimenpiteet	4
2.2.2 Henkilökunnan koulutus ja ohjeet.....	4
2.3 Tietoturvapoikkeaminen käsittely	5
3 TIEDONHALLINNAN YMPÄRISTÖN KUVAUS	6
3.1 Tiedonhallintamalli	6
3.1.1 Toimintaprosessit.....	6
3.1.2 Tietovarannot ja tietovirrat	6
3.1.3 Tietojärjestelmät.....	7
3.2 Tiedonohjaussuunnitelma, asiakirjahallinta ja arkistointi	7
3.3 Keskeiset yhteistyötahot	7
3.4 Merkittävät muutokset	8
4 REKISTERÖIDYN OIKEUDET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN	8
5 ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN	9
5.1 Tehdyt toimenpiteet 2023	9
5.2 Toiminnan arviointi ja kehittäminen.....	10

1 JOHDANTO

Tiedon määrä kasvaa jatkuvasti ja sen hallitseminen on suuri haaste. Hyvin toteutetulla tiedonhallinnalla pystymme vaikuttamaan kunnan tehokkuuteen ja kykyyn hoitaa luotettavasti palveluja ja muita tehtäviä.

Tiedonhallinnan merkitys ja haasteet ovat läsnä kaikissa kunnan eri toiminnoissa ja hyvän tiedonhallinnan toteuttamiseen tarvitaan kaikkia kunnan toimijoita. Tiedonhallinnan toimintaa johtavana ajatuksena onkin, että tiedonhallinta on sisällytetty kaikkeen tekemiseen eikä se olisi irrallinen osio työtehtävistä.

Tämän tietotilinpäätöksen tarkoituksena on antaa kokonaiskuva Maskun kunnan tiedonhallinnan, tietoturvan ja tietosuojan nykytilasta. Tiedonhallinnan käsite tässä tietotilinpäätöksessä pitää sisällään tiedon- ja asiahallinnan, tietoturvan ja tietosuojan kokonaisuudet. Tietotilinpäätös on kehittyvä raportti, joka seuraa edellä mainittujen kokonaisuuksien kehittymistä kunnassa.

Tietotilinpäätöksen tavoitteena on lisätä avoimuutta ja luottamusta siihen, että Maskun kunnassa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita, tietoturva- ja tietosuojaperiaatteita ja käsitellään henkilö- ja muita tietoja niiden mukaisesti.

Tietotilinpäätös kertoo henkilöstöllemme sekä sidosryhmillemme avoimesti tiedonhallinnan tärkeydestä toiminnassamme sekä tavoistamme huolehtia siitä. Tietotilinpäätös on luottamuksen rakentaja, johtamisen työkalu sekä sisäisen valvonnan apuväline.

Maskun kunnan tietotilinpäätöksellä ajatellaan olevan kolme päätehtävää:

- *Kokonaisvaltainen tiedonhallinnan tarkastelu*
- *Oman organisaation tiedonhallinnan laadun ja turvallisuuden seuranta sekä kehittäminen*
- *Luottamuksellisuuden ja lainmukaisuuden osoittaminen*

Tämä on Maskun kunnan ensimmäinen tietotilinpäätös. Jatkossa tietotilinpäätös tullaan laatimaan vuosittain ja sen valmistumisen aikataulu noudattaa tilinpäätösprosessin aikataulua.

Tietotilinpäätöksen koonnista vastaa kunnan tietosuojavastaava yhdessä tietoturva- ja tietosuojatiimin kanssa. Tietotilinpäätös käsitellään vuosittain kunnan johtoryhmässä ja kunnanhallituksessa.

2 TIEDONHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Tietojen käsittelyä kunnan toiminnassa ohjaa laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (tiedonhallintalaki 906/2019), jolla varmistetaan viranomaisen tietoaineistojen laadukas hallinta ja tietoturvallinen käsittely julkisuusperiaatteen toteuttamiseksi, mahdollistetaan tietoaineistojen turvallinen ja tehokas hyödyntäminen sekä edistetään tietojärjestelmien yhteentoimivuutta.

Muuta kuntaa velvoittavaa lainsäädäntöä ovat mm. EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GRPR), kansallinen tietosuojalaki, julkisuuslaki, arkistolaki, hallintolaki, digitaalisia palveluita ja sähköistä asiointia koskeva lainsäädäntö.

Tiedonhallintaa kunnan eri toiminnoissa ohjaa lisäksi näitä toimintoja koskeva erityislainsäädäntö. Toimialoilla on tunnettava oman alan erityispiirteet ja lainsäädäntö, seurata niiden kehittymistä ja viestiä niistä tietohallinnolle ja tietosuojavastaavalle.

Lähde: Valtiovarainministeriö

2.1 Tiedonhallinnan organisointi ja henkilöstö

Maskun kunnassa työskentelee noin 360 henkilöä hallinto- ja talous-, varhaiskasvatus-, opetus- ja hyvinvointipalveluissa sekä teknisten palveluiden toimialoilla. Valtaosa kunnan työntekijöistä käsittelee työssään tietoaineistoja ja henkilötietoja eri tietojärjestelmissä, henkilötietorekisterissä ja asiakaspalvelussa.

2.1.1 Tietohallinto

Tietohallinnon järjestäminen kuuluu talous- ja henkilöstöhallinnon toimialalle. Tietohallinnossa työskentelee ICT-asiantuntija sekä ICT-tukihenkilö. Talous- ja henkilöstöjohtaja vastaa tietohallinnon strategisesta johtamisesta.

Tämän lisäksi koulujen ja varhaiskasvatuksen puolella työskentelee ICT-koordinaattori, jonka vastuulla on koulujen ja varhaiskasvatuksen laitehankinnat, koulutusten järjestäminen, Googlen palveluiden ylläpito, ohjelmistohankinnat, Primuksen ylläpito ja yhteistyö yli kuntarajojen. Näitä tehdään yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

2.1.2 Tiedonhallinta

Kunnan tiedonhallinta kuuluu hallintopalveluiden toimialalle. Tiedonhallinnan parissa työskentelee yksi tiedonhallinnan asiantuntija, joka ohjaa, valvoo ja kehittää Maskun kunnan tietoaineistojen tuottamista, käsittelyä, säilyttämistä, tuhoamista ja arkistointia. Tämän lisäksi jokaiselle toimialalle on nimetty asiakirjahallinnon ja arkistoinnin vastuuhenkilöt.

2.1.3 Tietosuoja

Tietosuoja-asetus velvoittaa kaikkia julkishallintoon kuuluvia organisaatioita nimittämään tietosuojavastaavan. Tietosuojavastaava on organisaation sisäinen asiantuntija, joka seuraa henkilötietojen käsittelyä, jalkauttaa tietosuojaosaamista organisaatioon ohjeiden ja koulutusten kautta sekä auttaa tietosuoja säännösten noudattamisessa. Maskun kunnan tietosuojavastaavana toimii tiedonhallinnan asiantuntija.

ICT-koordinaattori toimii tietosuojan asiantuntijana koulujen ja varhaiskasvatuksen puolella ja tekee yhteistyötä tietosuojavastaavan kanssa.

2.1.4 Tiedonhallinnan tehtävien muut vastuut

Tiedonhallintalain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan johdon on huolehdittava siitä, että tiedonhallintayksikössä on määritelty tiedonhallintalaissa ja muussa laissa säädettyjen tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvien tehtävien vastuut. Maskun kunnan tietoturva- ja tietosuojaohjeeseen on määritelty osittain tiedonhallintalautakunnan suosituksen mukaiset vastuut. Vastuut tullaan päivittämään kokonaisuudessaan hallintosääntöön vuoden 2024 aikana.

2.1.5 Yhteistyöryhmät

Tiedonhallinnan ryhmä

Tiedonhallinnan ryhmä on kunnan poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä, johon toimialajohtajat nimeävät edustajat. Edustajan vastuulla on tuntee toimialansa erityispiirteet ja lainsäädäntö, seurata niiden kehittymistä. Ryhmän tarkoituksena on tukea toimialojen tiedonhallinnan työtä sekä vahvistaa toimialojen välistä yhteistyötä.

Tietoturva- ja tietosuojaryhmä

Ryhmän tavoitteena on seurata ja valvoa tietoturvan ja tietosuojan tilaa sekä linjata kehittämistä. Ryhmä avustaa myös tietojen, tietojärjestelmien ja prosessien omistajia ylläpitämään ja kehittämään tietoturva- ja tietosuoja-asioita heidän päivittäisessä toiminnassaan. Ryhmään kuuluu tiedonhallinnan asiantuntija, joka toimii myös tietosuojavastaavana, ICT-asiantuntija, koulujen ja varhaiskasvatuksen ICT-koordinaattori.

Toimialojen yhteispalaverit

Yhteisiä tapaamisia järjestetään tarpeen mukaan tietohallinnon ja koulujen TVT-opettajien kanssa. Jatkuva yhteydenpito tietohallinnon ja ICT-koordinaattorin välillä.

Kunnan sisäisten yhteistyöryhmien lisäksi tiedonhallinnan parissa työskentelevät osallistuvat omien alojensa seutukunnallisiin yhteistyöryhmiin sekä valtakunnallisiin yhteistyöverkostoihin.

2.2 Tekniset ja organisatoriset toimenpiteet

Kunnan on toteutettava tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, jotta voidaan varmistaa ja osoittaa, että tiedonhallintaan liittyviä riskejä pyritään minimoimaan.

2.2.1 Tekniset toimenpiteet

Laitteissa on levyn salaus käytössä. 2-vaiheinen vahvistus käytössä niissä palveluissa, joissa sellainen on tarjolla. Web-sivustot on suojattu varmenteella. Pääsy internetistä lähiverkkoon on suojattu palomuurilla. Android- ja Windows-laitteissa on virus- ja haittaohjelmasuojaus. Windows - laitteissa on käytössä lisäksi omat palomuurit.

2.2.2 Henkilökunnan koulutus ja ohjeet

Koulutus

Henkilöstölle järjestetään tiedonhallinnan koulutussuunnitelman mukaisesti seuraavia koulutuksia Navisec-verkkokoulutuslustoilla:

- Henkilöstön tieturva ja tietosuoja
- Henkilötietoja käsittelevien GRPG koulutus
- Turvallinen tiedonhallinta
- Luottamushenkilöiden tietoturva ja tietosuoja

ICT-asiantuntija, tiedonhallinnan asiantuntija ja koulujen ICT-koordinaattori järjestävät myös sisäistä koulutusta tarpeen mukaan.

Lisäksi tiedonhallinnan asiantuntija seuraa ajankohtaista koulutustarjontaa ja ehdottaa toimialoille sopivia koulutuksia.

Kunta informoi ja kouluttaa henkilöstöään myös tietosuojavastaavan uutiskirjeillä, joissa käsitellään tärkeitä tietosuojaa ja tietoturvaa koskevia kysymyksiä, ajankohtaisia tilanteita sekä kerrataan tietosuojaa koskevaa sääntelyä.

Ohjeet

Organisaatiolla on oltava ajantasaiset ohjeet tietoaineistojen käsittelystä, tietojärjestelmien käytöstä, tietojenkäsittelyoikeuksista, tiedonhallinnan vastuiden toteuttamisesta, tiedonsaantioikeuksien toteuttamisesta, tietoturvallisuustoimenpiteistä sekä poikkeusoloihin varautumisesta.

Maskun kunnan tiedonhallintaa ohjaa mm. seuraavat sisäiset ohjeet ja dokumentit:

- Tiedonhallintamalli
- Tiedonohjaussuunnitelma
- Asiakirjahallinnon ja arkistotoimen ohjesääntö
- Tietoturva- ja tietosuojaohjeet
- Tietoturvapoikkeamien ohje
- Tietosuojaoselosteet

Ohjeita ja toimintatapoja on päivitetty ja uusia laadittu mutta vielä riittää työtä, että saadaan kaikki tarvittavat ohjeistukset ajan tasalle. Selkeät ja yhdenmukaiset käytännöt edistävät tietosuojaa ja tietoturvaa tukevaa toimintakulttuuria sekä lisäävät työtyytyväisyyttä ja tehokkuutta.

2.3 Tietoturvapoikkeaminen käsittely

Henkilökunnalle on laadittu ohjeet tietoturvapoikkeamien ja henkilötietojen tietoturvaloukkauksien ilmoittamisesta. Jokaisen työntekijän on ilmoitettava havaitsemistaan tietoturvaan, tietosuojaan tai tietojärjestelmiin liittyvistä väärinkäytöksistä ja ongelmista eteenpäin. Ilmoituksen voi tehdä myös anonymisti.

Tietoturva- ja tietosuojaryhmä kannustaa tekemään jokaisesta pienestäkin tietoturvahavainnosta ilmoituksen, vaikka kyseessä olisi ns. läheltä piti -tilanne, josta ei todellisuudessa aiheudu merkittävää riskiä sillä ilmoitukset ovat oleellinen osa tietoturvahavainnointien tilannekuvan muodostamista. Ilmoitusten avulla käytänteitä voidaan muuttaa, henkilöstön ohjeistuksia ja koulutuksia kehittää ja näin ennakoivasti pienentää riskejä.

Kaikki ilmoitukset käsitellään ja dokumentoidaan kunnan toimintaprosessin mukaisesti.

3 TIEDONHALLINNAN YMPÄRISTÖN KUVAUS

Organisaation tulee suunnitella ja kuvata tiedonhallinnan, tietovarantojen ja tietovirtojen kokonaistilanteensa. Tarkoituksena on selventää sitä, miten tietoa hallintaan sen koko elinkaaren ajan, tiedon vireille tulosta hävittämiseen tai arkistointiin saakka. Lisäksi kuvaukset toimivat ja toteuttavat julkisuusperiaatetta sekä toimivat omien tietojen pyyntöön liittyvinä apuvälineinä.

3.1 Tiedonhallintamalli

Kunnassa on ylläpidettävä sen toimintaympäristön tiedonhallintaa määrittelevää ja kuvaavaa tiedonhallintamallia. Tiedonhallintamallia ylläpidetään palvelujen, asiankäsittelyn ja tietoaisteistojen hallinnan suunnittelemiseksi ja toteuttamiseksi, tiedonsaantia koskevien oikeuksien ja rajoitusten toteuttamiseksi, moninkertaisen tietojen keruun vähentämiseksi, tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteentoimivuuden toteuttamiseksi sekä tietoturvallisuuden ylläpitämiseksi.

Maskun kunnan tiedonhallintamalli on laadittu Digiturvamalli-työkaluun tallennettavien tietojen pohjalta.

3.1.1 Toimintaprosessit

Tiedonhallintamalliin on kuvattu Maskun toimintaprosessit (19 kpl), prosesseista vastaavat viranhaltijat, prosessien tarkoitukset sekä prosessien sidokset muihin prosesseihin. Haasteena toimintaprosessien kirjaamisessa on ollut oikean prosessitason löytäminen. Kun tiedonohjaussuunnitelman päivittäminen saadaan valmiiksi, on tarpeen käydä myös tiedonhallintamallin prosessitasot uudelleen läpi.

3.1.2 Tietovarannot ja tietovirrat

Tietovarannolla tarkoitetaan kunnalle kuuluvien tehtävien hoidossa tai muussa toiminnassa käytettäviä tietoaisteistoja sisältävää kokonaisuutta tai tietoaisteistojen kokoelmaa, joita käsitellään yhden tai useamman järjestelmän avulla tai manuaalisesti.

Kunnan on ylläpidettävä asiakirjajulkisuuskuvausta sen hallinnoimista tietovarannoista ja asiarekisteristä ja julkaistava kuvaus yleisessä tietoverkossa, siltä osin, kun tiedot eivät ole salassa pidettäviä. Kuvauksen avulla autetaan kansalaista kohdistamaan tietopyyntönsä ja kuvataan kansalaisille, missä laajuudessa viranomainen käsittelee tietoja tuottaessaan palveluja tai käsitellessään asioita.

Tiedonhallintalain edellyttämä asiakirjajulkisuuskuvaus on laadittu Digiturvamalli-työkaluun tallennettavien tietojen pohjalta ja se on julkaistu kunnan verkkosivuilla.

Maskun kunnalla on tällä hetkellä 55 kuvattua tietovarantoa. Tietovarannot on linkitetty prosesseihin ja tietojärjestelmiin, joilla tietoja käsitellään. Kuhunkin tietovarantoon kuuluvat

tietoaineistot on myös kuvattu. Kuvauksiin on kirjattu käyttötarkoitukset ja henkilötietojen käsittelyyn ja luovuttamiseen liittyvät tiedot sekä miten huolehditaan tiedon elinkaaren hallinnasta.

Pääsääntöisesti henkilötiedot saadaan asiakkaalta itseltään tai eri viranomaisilta. Toisille rekisterinpitäjille henkilötietoja luovutetaan ainoastaan asianomaisen suostumuksella tai lainsäädännön perusteella. Tarkemmin henkilötietojen käsittelyä on kerrottu tietosuojaselosteissa (41 kpl) kunnan verkkosivuilla.

Kun tiedonohjaussuunnitelman päivittäminen saadaan valmiiksi, on tarpeen käydä myös tiedonhallintamalliin kuvatut tietovarannot uudelleen läpi.

3.1.3 Tietojärjestelmät

Maskun kunnalla on tehtävien toteuttamiseen käytössä useita eri tietojärjestelmiä, joissa käsitellään mm. asiakkaista, omasta henkilökunnasta tai muista sidosryhmistä kertyvää henkilötietoa. Ylläpidämme Digiturva-mallissa ajantasaista listaa kaikista tietojärjestelmistä. Keskeisimpiä tietojärjestelmiä on Primus, ProConsona, Google Workspace for education, Triplan (Tweb, WebArkki, Valmu), Populus, Microsoft 365, Trimple.

3.2 Tiedonohjaussuunnitelma, asiakirjahallinta ja arkistointi

Maskun kunnan asiakirjojen hallintaa ohjaa tiedonohjaussuunnitelma, joka on asiakirjojen rekisteröinnin, käsittelyn ja säilyttämisen ohjeisto. Tiedonohjaussuunnitelmassa kuvataan kunnan tehtävät ja käsittelyprosessit, tehtävien hoidossa syntyvän asiakirjallisen tiedon ohjaus- ja hallintaperiaatteet sekä tietojen säilytysajat. Tiedonohjaussuunnitelma on laadittu Triplanin WebArkki-järjestelmään. Tiedonohjaussuunnitelman päivitysprojekti on aloitettu lokakuussa -23 ja tavoitteena on saada päivitystyö valmiiksi kesäkuussa 2024.

Maskun kunnalla on käytössä Triplanin Tweb -asianhallintajärjestelmä. Järjestelmä toimii kunnan hallinnon ja toimielinten hallinnollisten asioiden asiarekisterinä. Tämän lisäksi tietoa säilytetään ja käsitellään muissa operatiivisissa järjestelmissä. Toimialojen muu asia- ja dokumenttihakemisto on tällä hetkellä omalla verkkoasemalla ja pilvipalveluissa.

Maskun kunnalla ei ole vielä käytössä sähköistä arkistointia. Kunnalla on kuusi eri arkistoa ja päätearkisto sijaistaa kunnanvirastolla. Kuntaliitosten yhteydessä päätetyt arkistot sijaitsevat omassa arkistossa.

3.3 Keskeiset yhteistyötahot

Taloushallinnon palvelut on ulkoistettu Tilikunta Oy:lle. DNA Oy tarjoaa kunnalla kiinteän IP-osoitteen verkot ja palomuri palvelun. Kunnan toimipisteiden verkot on rakennettu MPLS-verkkona ja DNA ylläpitää internetverkkolaitteita eri toimipisteissä ja niiden välisiä yhteyksiä, sekä keskitettyä palomuuria. Kuntien Tiera Oy kanssa puitesopimus ICT-tuotteiden verkkokaupasta sekä Microsoft 365 lisensseistä.

Kotisivut.com tarjoaa alustapalvelua Maskun Kunnan www-sivuille ja ylläpitää kunnan julkisia verkkonimipalveluita. Desku & Opentunti Ry. tunnushallinnan automatisointi opetustoimessa ja varhaiskasvatuksessa. Mynämäen ja Nousiaisten kanssa on laadittu yhteistyösopimus, jonka tarkoituksena on antaa apua tilanteissa, joissa jonkun kunnan omat resurssit eivät poikkeuksellisessa tilanteessa riitä.

3.4 Merkittävät muutokset

Tiedonhallinnan asiantuntijan resurssi

Tiedonhallinnan asiantuntijan tehtäviä on hoidettu 40 % työpanoksella 31.7.2023 asti. Hallintopalveluiden toimistosihteerin vakanssi vapautui eläköitymisen vuoksi 1.8.2023 alkaen ja tiedonhallinnan asiantuntijan 40 % työtehtävät yhdistettiin keskusarkistosta vastaavan toimistosihteerin tehtäviin 1.8.2023 alkaen ja kunnanhallituksen päätöksellä em. toimistosihteerin vakanssi muutettiin tiedonhallinnan asiantuntijan viraksi. Tehtävänkuvan järjestelyt mahdollistavat paremmin kokonaisvaltaisen tiedonhallinnan kehittämisen.

Tietosuojavastaavan vaihtuminen

Tiedonhallinnan asiantuntijan työaikaresurssin lisääntyessä myös tietosuojavastaavan rooli siirtyi tiedonhallinnan asiantuntijalle ja näin sisään rakennetun tietosuojan vahvistaminen onnistuu paremmin osana kunnan tiedonhallinnan kokonaisuutta.

Talouspalveluiden siirtyminen tilikuntaan

Vuoden 2023 alusta Maskun kunnan talouspalvelut ulkoistettiin Tilikunta Oy:lle. Taloushallinnon palvelut tuotetaan palveluntuottajan taloudenhallintajärjestelmän ja verkkolaskuoperaattorin sekä maksuliikennejärjestelmän avulla. Kunta on edelleen rekisterinpitäjä ja vastaa siitä, että sillä on oikeus käsitellä tietoja.

4 REKISTERÖIDYN OIKEUDET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN

Rekisteröidyn oikeuksien toteuttaminen on yksi rekisterinpitäjän päävelvollisuuksista. Tietosuoja on yksityiselämän suojaamista, ja siihen kuuluu oikeus omiin henkilötietoihin. Rekisterinpitäjällä on velvollisuus tunnistaa rekisteröidyn henkilöllisyys, kun hän käyttää oikeuksiaan. Lisäksi rekisterinpitäjä on velvollinen tiedottamaan avoimesti henkilötietojen käsittelystä jo ennen käsittelytoimien aloittamista.

Maskun kunnan verkkosivuille on kerätty tietosuojaan ja rekisteröidyn oikeuksiin liittyvä tiedotettava materiaali. Tietosuojaselosteet vastaavat tietosuoja-asetuksen tiedonantovelvoitteita ja ne ovat saatavilla julkisilla verkkosivuilla ja intrassa.

Omien henkilötietojen tarkastamista ja oikaisua voi pyytää sähköisesti.

Tietopyyntölomakkeet löytyvät Maskun kunnan verkkosivuilta.

5 ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Johto voi johtaa tiedolla vain, jos sillä on riittävä ymmärrys omasta toiminnasta ja toimintaympäristöstään. Yhtenä keskeisenä tavoitteena vuodelle 2024 onkin tiedonhallinnan johtamisen kehittäminen hyödyntämällä paremmin saatavilla olevaa tietoa ja rakentaa tiedonhallinnan arviointi- ja seurantamalli, joka liitetään osaksi tietotilinpäätöstä. Tämän vuoksi tässä tietotilinpäätöksessä ei ole esitetty erillistä seuranta ja mittarit osiota. Jatkossa arviointi- ja seurantamallin avulla pystymme paremmin arvioimaan, miten toimintamme on kehittynyt ja mitä osa-alueita tulee vielä kehittää. Saamme myös tukea ja vaikuttavuutta tiedonhallinnan työn tekemiseen.

Seuraavissa kappaleissa on esitetty tehtyjä toimenpiteitä, toiminnan arviointia ja kehittämistoimia vuodelle 2024.

5.1 Tehdyt toimenpiteet 2023

Maskun kunnan tietoturva- ja tietosuojaohjeiden päivitys

Maskun kunnan ICT-loppukäyttäjän ohjeet päivitettiin ja laajennettiin koskemaan myös tietosuoja, ohjeeseen määriteltiin myös tietoturvan ja tietosuojan osalta vastuut. Ohje on tarkoitettu kaikille Maskun kunnan tietojärjestelmien käyttäjille sekä tietojen käsittelijöille. Samalla päivitettiin tietojen ja tietojärjestelmien käyttö- ja salassapitositoumus.

Tietosuojan nykytila-arviointi

Tietosuojan nykytilan kartoittamisen tueksi tilattiin ulkopuolinen arviointi, joka keskittyi rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuuteen sekä tietosuoja-asioiden hallintaan liittyviin käytäntöihin. Tietosuojakatsastuksesta saatiin hyvä yleiskuva tietosuojan tilasta sekä suositukset toimenpiteistä, jotka ohjaajat vuoden 2024 kehittämistoimia tietosuoja osalta.

Tietoturva- ja tietosuojaryhmän perustaminen

Joulukuussa perustettiin kunnanjohtajan päätöksellä tietoturva- ja tietosuojaryhmä, johon kuuluu tiedonhallinnan asiantuntija, joka toimii myös tietosuojavastaavana, ICT-asiantuntija ja koulujen ICT-koordinaattori. Ryhmän tavoitteena on valvoa ja seurata tietoturvan ja tietosuojan tilaa sekä linjata kehittämistä. Ryhmä avustaa myös tietojen, tietojärjestelmien ja prosessien omistajia ylläpitämään ja kehittämään tietoturva- ja tietosuoja-asioita heidän päivittäisessä toiminnassaan.

Koulutuslupien käyttöönotto

EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja Laki julkisesta tiedonhallinnasta asettaa vaatimuksia henkilöstön koulutukselle. Maskun kunnassa otettiin käyttöön Navisec- verkkokoulutuslupia ja laadittiin henkilöstölle koulutussuunnitelma tiedonhallinnan osalta. Luottamushenkilöille on oma koulutus.

Ilona GRPR kirjaston käyttöönotto

Ilona GDPR kirjasto otettiin käyttöön sovellus- ja verkkopalveluhankintojen tueksi, kun selvitetään hankittavien palvelujen tietoturvallisuutta ja tehdään vaikutustenarviointeja.

Googlen tiedot EU-alueelle

Koulujen ja varhaiskasvatuksen käytössä oleva Google Workspace for Education palvelussa otettiin käyttöön maksullinen Plus-versio. Tämän kautta varmistettiin, että pilvipalvelussa olevat tiedot pysyvät EU:n sisällä.

Tiedonohjaussuunnitelman päivitysprojektin käynnistäminen

Tiedonohjaussuunnitelma on laadittu 2021 uuden asiahallintajärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Suunnitelma on jäänyt osittain keskeneräiseksi eikä myöskään täysin vastaa kunnan prosesseja. Kunnan johtoryhmän päätöksellä käynnistettiin tiedonohjaussuunnitelman laajempi päivitysprojekti.

5.2 Toiminnan arviointi ja kehittäminen

Tämän hetken toiminnan arviointi perustuu tietoturva- ja tietosuojatiimin havaintoihin, toimialoille tehtyyn tiedonhallinnan nykytilakyselyyn, tietosuojan nykytila-arviointiin, tiedonohjaussuunnitelman päivitysprojektin työpaja havaintoihin sekä tietosuojasetuksen ja tiedonhallintalain toteuttamisvelvoitteisiin.

Arvioinnin perusteella tietoturva- ja tietosuojaryhmä on suunnitellut kehittämistoimia vuodelle 2024.

Kehittämistoimia vuodelle 2024

Tähän tietotilinpäätökseen kirjattujen kehittämistoimien lisäksi Maskun kunnalla on kunnanhallituksen hyväksymä erillinen ICT kehittämissuunnitelma ja opetuspalveluiden tieto- ja viestintätekniikan suunnitelma vuosille 2023–2024. Näissä suunnitelmissa on kuvattu tarkemmin teknistä toimintaympäristöä sekä asetettu konkreettisia toimenpiteitä kehittämistyölle.